

және оны мамандырылған кәсіпорындар мен өндірістерден тәуелсіз етеді.

Сенсорлық логистика танымал DHL компаниясы жаңа логистикалық технологияларға инвестиция салады. Инновация нақты уақыттағы бақылаумен бүкіл жеткізу тізбегін бақылауға мүмкіндік береді. Логистиканың негізгі міндеті-тиімді жеткізу жүйесін құру. Жаңа технологияларды енгізу бизнестің табыстылығын арттырудың ең тиімді әдістерінің бірі болып табылады. Логистикалық процестер көптеген көпқырлы және динамикалық, оларды жүзеге асыру құралдарының үнемі дамуын талап етеді.

Инновацияға деген сұраныс тек логистикалық компаниялардың қажеттіліктерінен ғана емес, сонымен қатар нарықтың өсіп келе жатқан талаптарынан туындайды. Бұл талаптар логистикалық компаниялар арасындағы бәсекелестікті күшейтеді және озық технологияларды енгізуге бейімделеді.

Әдебиеттер

1. Менеджмент [Текст] : оқулық / Рикки У. Гриффин ; Ұлттық аударма бюросы. - 12-ші басылым. - Алматы : Дәуір, 2018. - 768 б. : сурет. - (Рухани жаңғыру. Жаңа гуманитарлық білім. Қазақ тіліндегі 100 жаңа оқулық). - Пер. изд. : Management / R. W. Griffin. - 12th ed. - 2017. - ISBN 978-601-7943-14-1 : Б. ц.
2. *Логистический менеджмент : учебник* / Н.Б. Куршакова, Г.Г. Левкин. — Москва : ИНФРА-М, 2021. — 399 с.
3. <https://apni.ru>

Асқар Д.А., 1 курс магистранты (академик Е.А. Бөкетов атындағы ҚарУ)
Ғылыми жетекші – э.ғ.к., профессор Мамбетова С.Ш.

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТУРИЗМ САЛАСЫНДА КӘСІПКЕРЛІК ҚЫЗМЕТТІ ЫНТАЛАНДЫРУ ЖОЛДАРЫ

Туризм ел экономикасының дамуына әсер ететін маңызды салаға айналды. Туризмнің негізгі пайдасы – табыс табу және жұмыс орындарын ашу. Бұл көптеген аймақтар мен елдер үшін маңызды байлық көзі болып табылады. Туризм саласының қозғаушы күші – кәсіпкерлердің белсенділігі.

Заманауи туристік бизнес – экономиканың ең ірі және қарқынды дамып келе жатқан секторларының бірі. Туризм индустриясы қоғамдағы экономикалық және әлеуметтік өзгерістердің агенті болып саналады. Сонымен қатар, туризм шетел валютасын тарту, мәдени іс-шаралар мен дәстүрлі қолөнерді ілгерілету және әртүрлі қызмет көрсету салаларындағы өмір сүруге айтарлықтай әсер ету арқылы ұлттық бірлікке үлес қоса алады. Туризм саласы әлеуметтік мәселелерді шеше алатын және елдің дамуы мен жалпы ішкі өнімнің өсуін ынталандыратын туристік бизнесті дамыту арқылы жұмыссыздықты азайтуда маңызды рөл атқарады.

Соңғы бірнеше онжылдықта бизнес қоршаған ортаны қорғауға, әлеуметтік және экономикалық мәселелерді шешуге, жергілікті қоғамдастықтардың өмір сүру сапасын жақсартуға, адам құқықтарын қорғауға және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске жауапкершіліктің айтарлықтай деңгейін қалыптастырды. Нәтижесінде, корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік компания үшін пайда табуға ғана емес, сонымен қатар әлеуметтік тиімділікті арттыруға және экологиялық тұрақтылықты сақтауға бағытталған жаңа бизнес философиясына айналды.

Корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік – қоғамдағы адам өмірінің сапасына жанама әсер ететін заңдар мен нормалардың (этика, экология, қайырымдылық, қайырымдылық, жанашырлық және т.б.) нормалары мен нормаларын сақтау міндеттемесі. топтар және жалпы қоғам. Кәсіпкерлік қажеттіліктер мен әлеуметтік қажеттіліктер еленбейді және назардан тыс қалдырылады және осы кәсіп түрінің ресурстық базасы болып табылатын жерлерде жауапкершілік туындайды, бұл жұмыс күшінің ұдайы өндірісін тежейді.

Компанияның нарықтағы жетістігі қоғамдық қоғамға белгілі бір инвестицияларды пайдалануында жатыр. Тәжірибе көрсеткендей, жоғары әлеуметтік жауапкершілік компания мен кәсіпорынның қалыпты бейнесін жасауға мүмкіндік береді. Бұл өз кезегінде компанияға мынадай жеңілдіктер береді.

- клиенттердің санын көбейту және әріптестермен қарым-қатынасты тұрақтандыру;
- сақтандыру және несие алу оңай;

- мемлекеттік құрылымдармен қарым-қатынасты жақсарту;

- ішкі және халықаралық нарықта компанияның рейтингін жақсартуға мүмкіндік жасайды.

Бизнестің әлеуметтік жауапкершілігі қағидаттары қоғам күту негізінде жүзеге асырылады және жалпы алғанда, ұйымдар қоршаған ортаны қорғау, денсаулық сақтау, азаматтар мен тұтынушылардың құқықтарын қорғау салаларында ашық және белсенді болуы керек.

Әлеуметтік кәсіпкерлік – маңызды әлеуметтік мәселелерді шешуге бағытталған бизнестің ерекше саласы. Ең алдымен, біз сөз етіп отырған ұғым кәсіпкерліктің бір түрі және пайда табуға негізделгенін есте ұстаған жөн. Қайырымдылықтан айырмашылығы. Өйткені қайырымдылық - бұл оған салынған ақшаны да, көмекті де қайтармайтын мүлдем басқа жоба. Әлеуметтік кәсіпкерлік қоршаған ортаның экологиялық жағдайын жақсарту, бас бостандығынан айыру орындарынан босатылған азаматтарды әлеуметтік бейімдеу, балалардың демалысын тиімді ұйымдастыру сияқты қоғамдағы шешімін таппай келе жатқан мәселелерді шешуге бағытталған. Дәстүрлі әдістерден айырмашылығы мұнда «әлеуметтік инновация» жиі қолданылады.

Әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілері қоғамның назарын талап ететін мәселелерді жүйелі және жүйелі түрде шешеді. Бизнестің әлеуметтік жауапкершілігін компания экономиканың кез келген секторында өзінің мүмкіндіктері мен қалауына сәйкес белгілі бір уақыт аралығында жүзеге асырады. Бұл алып мұнай компаниясы немесе шағын тамақ фабрикасы болуы мүмкін. Бұл мысалдағы екі компания өз қызметкерлерін қолдайтын, қысқа мерзімді экологиялық іс-шараларды ұйымдастыратын және мұқтаж топтарға қаржы беретін жобаларды жасайды. Әлеуметтік кәсіпкердің субъектісі немесе объектісі әлеуметтік жобалар болып табылады. Яғни, ол өзінің жетекшілігімен қоғамның осал топтарының өкілдерін жұмысқа алады немесе көпшілікке тиімді қандай да бір жобаны жүзеге асыруға қызмет етеді. Бұл әлеуметтік кәсіпкерлік пен корпоративтік әлеуметтік жауапкершіліктің айырмашылығы.

Қазіргі таңда Қазақстанда жастар мен 50 жастан асқан адамдар арасындағы жұмыссыздық деңгейі жоғары. Жұмыс берушілер бірінші топты тәжірибесінің аздығынан, ал екіншісін – кәсіби біліктілігінің жеткіліксіздігіне байланысты таңдамауы мүмкін. Бірақ біріншілері экономикалық белсенді халықтың қатарын толықтырып, болашағын қамтамасыз ету үшін, ал екіншісі зейнеткерлік онжылдықта табыс алу мүмкіндігін жоғалтпау үшін жұмыс істеуі керек.

Әдебиеттер

1. <http://startinfo.kz/buisness/elimizdin-biznes-aleymettik-jayap/>
2. <https://alashainasy.kz/aleumet/aleumettik-kaspkerlktn-paydasyi-kanday-109265/>

Бағдат Ә.М., Сәкенова А.С., 2 курс

(Қарағанды қ., «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті»)

Ғылыми жетекші - Ә.Ғ.М., аға оқытушы Абдикаримова А.М. (Қарағанды қ.,

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті»)

МЕНЕДЖМЕНТТІҢ ҚАЗІРГІ ДАМУ ТЕНДЕНЦИЯЛАРЫ

Қазіргі жағдайда менеджмент экономика мен қоғамның дамуының белсенді факторы және ынталандырушысы болып табылады, бірақ сонымен бірге ол әр ұйымға да, компанияның жеке менеджері мен қызметкерінің дамуына да күшті әсер ететін әлемдік тенденциялардың, жаһандық өзгерістердің әсерінен үнемі өзгеріп, дамып отырады. Технологияның, мәдениеттің, құндылықтардың қалыптасуының өзгеруі адамдардың жаңа өмір салтын, мінез-құлқын, ойлау стилін, ұмтылысы мен мотивтерін қалыптастырады.

Жаңа ақпараттық-технологиялық заманда қызметкерлерді басқару, қызметкерлермен қарым-қатынас маңыздылығы жоғалмай, керісінше арта түсті. Барлық салалардағы іскерлік белсенділік сауда-саттық, өнеркәсіп орындарында, қызмет көрсету саласында көптеген адамдардың жұмыс істейтін жағдайына әкелді. Ендігі кезекте, орта ғасырдағыдай бір мануфактурада бір отбасы мүшелері мен азын-аулақ жалдамалы жұмысшылар емес, жүздеген, мыңдаған адамнан құралатын ірі кәсіпорындар қызмет етіп жатыр. Осындай жағдайда менеджмент өзінің өзектілігін ешқашан жоғалтпайды деп айтуға болады. Жалпы, менеджмент ұғымының анықтамасына келетін болсақ, Питер Друкер бойынша «менеджердің міндеті – тиімді болу, ал тиімді менеджердің негізгі критерийі - оның «керек затты, істей білу» қабілетінде». Ендігі кезекте, осындай өзекті ұғымның қазіргі жағдайдағы және болашақтағы дамытудың басымдықтары мен тенденцияларын анықтау